

Letsoho le le lelele la molao le qhautsa baqhekanyetsi ka mora ho baleha nako ya dilemo tse 8

Tshwane, 31 Tihakubele 2021 – Khomeshenara ya Ditshebeletso tsa Lekgetho tsa Afrika Borwa (SARS) Edward Kieswetter o ananetse ho tshwarwa ha baqhekanyetsi ba fumanweng ba le molato wa VAT ba neng ba nahana hore ba phonyohile toka ka mora ho nyamela nako ya dilemo tse robedi kaofela.

Ofisiri ya mehleng ya SARS, Rudi Willemse mmoho le baeletsi ba tsa ditjhelete, Hein Fourie le Abraham van Wyk, ba ahloetswe dilemo tse tharo mane Lekgotleng la Makgistrata wa Klerksdorp ka la 30 Phupu 2004 ka diqoso tsa manyofonyofo le tse supileng tsa ho hlola tjhankaneng ka qoso ya boqhekanyetsi. Makgistrata o laetse hore dikahlolo tsena di tsamaye di bapile mme seo sa bolela hore moqusuwa ka mong o tla hlola tjhankaneng nako ya dilemo tse supileng.

Sethathong ho ile ha tshwarwa babelaelwa ba supileng, ho akareditswe le diofisiri tse tharo tsa SARS. Le ha ho le jwalo, dinyewe tsena di ile tsa arolwa ka mora hore bone bona bo ipone molato ha Willemse, Fourie le Van Wyk bona ba ile ba ipona ba se molato.

Taba ena e ne e le mabapi le pusetso ya leshano ya tseko ya VAT ya boleng ba R2.7 million e kentsweng boemong ba setheo se bitswang Elandslaagte Mining mane Klerksdorp. Tseko ena e ile ya kenngwa ka leshano la hore ho rekwa disebediswa tsa merafo e leng ho sa kang ha etsahala mme diofisiri tsa SARS di ile tsa ekwa hore di tjhaele pusetso ena monwana.

Willemse, Fourie le Van Wyk ba ile ba etsa boipiletso kgahlano le dikahlolo tsa bona, mme ba ile ba fuwa monyetla wa ho etsa jwalo. Motjha ona wa boipiletso o nkile dilemo tse ngata ho phethelwa empa ka 2011 Lekgotla le Phahameng la Gauteng North mane Pretoria le qheletse ka thoko boipiletso bona ba baqhekanyetsi bana ba bararo.

Ka 2013 Lekgotla le Phahameng la Maipiletso mane Bloemfontein le lona le ile la qhelela ka thoko boipiletso ba Willemse, Fourie le Van Wyk. Ho ile ha ntshuwa ditaelo bakeng sa boraro bona hore ba itlalehe mane Ditshebeletsong tsa Tshokollo ya Batshwaruwa hore ba qale nako ya bona ya ho hlola tjhankaneng dilemo tse supileng. Boraro bona bo qoswang bo hlolehile ho itlaleha Ditshebeletsong tsa Tshokollo ya Batshwaruwa mme sena sa baka hore ho ntshuwe ditaelo tsa hore boraro bona bo tshwarwe.

Haesale ho tloha ka 2013 ho bile le mekutu e mengata ya ho leka ho tshwarwa Willemse, Fourie le Van Wyk. Ena akareditse hore baqhekanyetsi bana ba bararo ba be mokgwatshebetsong wa SAPS. Le ha ho le jwalo, ho ile ha hlahella hore e mong wa baqhekanyetsi bana e leng Abraham van Wyk, o hlokaletse.

Qetellong, ka Tlhakubele 2021 baqhekanyetsi ba babedi ba setseng e leng Rudi Willemse le Hein Fourie, ba ile ba fumanwa ke Yuniti ya Bofuputsi ya sepolesa sa mane Klerksdorp mme ba tshwarwa. Ka mora dilemo tse leshome le metso e supileng ba ahlotswe, mmoho le tse robedi ba le palehong, Willemse le Fourie jwale ba tjhankaneg nako ya dilemo tse supileng mane Ditshebeletsong tsa Tshokollo ya Batshwaruwa Klerksdorp.

Khameshenara Kieswetter o itse, "SARS e ikemiseditse ho netefatsa hore diketso tsa basebetsi ba rona di tsepame mme re tla lwantsha diketso tsa bonokwane bofe kapa bofe bo etswang ke basebetsi ba SARS mmoho le baahi ba le kang ho qhekanyetsa mokotla wa naha le pokello e hlokehang haholo ya lekgetho. Setjhaba sa Afrika Borwa se behile tshepo ya sona ho basebetsi ba SARS hore ba phethahatse mosebetsi wa bona ka boitelo le ka botshepehi mme diketso tsena tsa Mong. Willemse di kgwehlisa tshepo ena".

Pokello ya lekgetho e entsweng ke SARS e kgatha tema ya bohlokwa ho aha mmuso o nang le bokgoni le o phethahatsang ditshebeletso tsa setjhaba ho baahi bohle ba rona, haholoholo ba kotsing ya ho utlwiswa bohloko, ka ho tla ka diphepelo tsa kalafo ka nako ena ya sewa sa COVID-19.

Mong. Kieswetter o tlatsitse ka hore morao tjena, SARS e qadile ka ho thaotha batho ba nang le boitsebelo ba bohlokwa hore ba tle ba ntlafatse bokgoni ba mokgatlo ba ho thibela ho dutla ha pokello ya lekgetho mmoho le ho thibela ditlolo tsa molao tsa lekgetho le tsa bolaodi ba meedi.